

Csurgó és Környéke

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

XXXI. évfolyam • 2. szám • 2022. február

www.csurgo.hu

csurgoeskornyeke

Csurgó Város ingyenesen megjelenő havilapja

HELYTÖRTÉNET
7. OLDAL

Kanizsa, kicsit másképp...

INTERJÚ
8. OLDAL

BEMER terápia - Beszélgetés
Dr. Peti Peterdi Gyöngyivel

HELYTÖRTÉNET
10. OLDAL

A hónap műtárgya:
Tarkedlisütő

25. Nemzetközi Borverseny Csurgón

5. OLDAL

KULTÚRA

Farsangi
lakodalom

12. OLDAL

ÉLETMÓD

Maradjunk
együtt!

15. OLDAL

KULTÚRA

A Macskás
kisasszony versei

13. OLDAL

FELHÍVÁS

Tavaszi
lomtalanítás

14. OLDAL

Megnyílt a Csurgói Máté Lajos
emlékkiállítás

AKTUÁLIS
2. OLDAL

Futsal Diálolimpia - Országos döntő

AKTUÁLIS
2. OLDAL

Futsal Diálolimpia - Országos döntő

Ahogy arról már beszámoltunk, az Eötvös József Sportiskolai Általános Iskola IV. korcsoportos csapata töretlen sikerrel menetelve bejutott a Futsal Diálolimpia Országos döntőjébe. A Diákolimpia versenyrendszerébe több, mint hatszáz iskola csapata jelentkezett, a döntőben nyolc megye 12 csapata versenyzett Pécsen, február 11-13-án. A csurgói fiúk az „A” csoportban a Cserepka János Magyar-Angol Kéttan nyelvű Általános Iskolával és a Paragvári Utcai Általános Iskolával mérköztek meg elsőként a Lauber Dezső Városi Sportcsarnokban. Sajnos mindkét mérkőzés vereséggel végződött, a csoportmérkőzéseken a 3. helyet szerezték meg. A keresztjátékban csoda is történhetett volna, hiszen egy döntetlen utáni hosszabbításban kapott ki a csurgói alakulat a Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános iskolától. A helyosztón a 11. helyért mérközhetek meg a Sugovica Sportiskolai Általános Iskolával, ahol 3:0-ás végeredmény született. Így az Eötvös József Sportiskolai Általános Iskola

a 12. helyezést szerezték meg a nagy labdarúgó múltú városok csapatai között. Mindez nem adhat okot elkeseredésre hiszen új célokat tűzött ki a csapat, tavasszal a füves labdarúgó diákolimpián is az Országos döntőbe jutást tervezik.

Az országos döntőn résztvevő csapat

névsora: Baranyai Bence, Simon Bendegúz, Varga Kristóf, Szecsódi Róbert, Csire Barnabás, Füstös Márton, Dobri Tibor Erik, Varga Ádám, Nézics Mátyás, Ürmösi Attila. Felkészítő tanár: Dergecz Dezső.

Szép volt fiúk! Hajrá Eötvös! Hajrá Csurgó!

BV

„Képeim előtt senki ne álljon tétován” – Megnyílt a Csurgói Máté Lajos emlékkiállítás

Csurgói Máté Lajos grafikus, festőművész (1931-2001) születésének 90. és halálának 20. évfordulójára tavaly emlékezett volna meg Csurgó Város Helytörténeti Gyűjteménye egy gyűjteményes kiállítással. Az elhúzódó járványhelyzet miatt vé-

gül 2022. január 31-én nyílt meg a művész életét és munkásságát bemutató tárlat.

A most megnyílt emlékkiállításon a több, mint száz alkotás – rézkarcok, grafikák, festmények – mellett az általa tervezett kiadványok, levelezőlapok, oklevelek,

meghívók, valamint versei és könyve is megtekinthető a teljesség igénye nélkül. A képek témája változatos: a tájképek mellett jelen vannak a Csurgóról, Budapestről, Balatonról készített látványképek, csendéletek, s a családot megőrkítő művei is.

A megnyitón Füstös János, Csurgó Város polgármestere köszöntötte a vendégeket.

„Nagy öröm a számomra, hogy ez a kiállítás megnyílik. Itt szeretnénk emlékezni és tisztelni Csurgó egyik legemblemikusabb festőművésze, grafikusának, költőjének emléke és művészete előtt, hiszen, ha körülnézünk, nem csak olajfestményeket, nem csak grafikákat látunk, hanem okleveleknek, meghívóknak, kiadványoknak, pecsétnyomóknak a bemutatására is sor kerül, s a festmények mellett rézkarcok és számos olyan tárgy, amely Csurgói Máté Lajoshoz kötődik. Csurgói Máté Lajost, azt gondolom, itt ebben a körben nem kell bemutatni. Nagyon sokan szeretik, tisztelik, vonzódnak a szülővárosukhoz, a gyökerekhez és számos művészeti alkotásaikban

– akár most itt mondjuk, festményeikben – nyilvánul meg a táj, a környezetnek a bemutatása. Csurgó, Csurgónagymarton, csurgói gimnázium, számos középület, amelyekre hogyha ránézünk – én is sokszor az önkormányzati épületben lévő festményre, ha ránézek –, mindig eszembe jut, hogyan is nézett ki valamikor Csurgó. Azért is jó ezekre vissza-visszanézni, hogy habár néha kicsit szkeptikusak is vagyunk, de ha így hosszú-hosszú évekre visszatekintünk, látjuk, hogy valami tényleg mégis történik.

Azt gondolom, azt sem kell elmondani Önöknek, hogy Máté Lajos néven született a művész úr és annyira ragaszkodott és annyira vonzódott a szülővárosához, hogy már a '60-as, '70-es években a Csurgói előtagot is felvette a nevéhez. Nagyon sokan, sok művész vonzódik a szülővárosához, de kevesen vannak azok, akik ezt még a nevükben is nyomatékosítják."

A tárlatot Szászfalvi László országgyűlési képviselő nyitotta meg, aki beszédében kiemelte, mennyire fontos ma, a 21. század elején az emlékezés, amely nem csak összeköti a múltat és a jelent, de segít abban, hogy a jövőre koncentráljunk, meglássuk Istent, egymást, a közösséget, a szépet és a jót. Ez a közös emlékezet köti össze a Csurgói Máté Lajosra emlékezőket is, hiszen a művész alkotásaiban ott van az ember, benne a gondolkodó értelem és az érző szív, s ott van az üzenet, az emberi értékekre való rámutatás Csurgói Máté Lajos művészetében.

„Érték. Lehet ma még a 21. század elején értékről és értékekről beszélünk egyáltalán? Amikor készültem erre a megnyitóra, kicsit lecsuktam a szemem és lelkileg

magam elé képzeltem, amint beszélgetek Lajossal, atyai barátommal. A világról, Csurgóról, művészetéről, az életről, a múlttól, a jövő alakításáról úgy, mint annak idején oly sokszor. Kissé rekedt hangján, pörgősen, határozottan mondja, én meg néha-néha közbeszóllok, bólogatok vagy kérdezek. Bizonyára volt, amiben nem egyféleképpen láttuk a világot, az eseményeket, de olyan tisztelettel, barátsággal és a közös ügyeink iránti közös szeretettel tettük ezt, hogy ma már csak annyit mondhatok, de szép volt... tán igaz sem volt.

Hol van már ez a fajta világ? De éppen ezért fontos és szép emlékezni és emlékeztetni! Ő mindig értékeket jelentő ügyekről beszélt, akár a város kulturális életéről vagy éppen fejlesztési terveiről, akár egy kiállításáról, akár egy művéről, akár a gimnáziumról volt szó, ő mindig maradandó értékekről szolt a maga sajátos stílusában.

Az értékek. Nála minden alkotás, minden mozzanat, minden cselekvés, minden gondolat és érzelm az értékekről szolt. Nem tudom eléggé aláhúzni és hangsúlyozni: az értékvesztett világban az értékek őrzése, művelése, építése és teremtése. Mi lesz ezzel a világgal, az emberi civilizációval, az emberiség örök szellemi értékei nélkül? Az emlékezetünk őrzi az elmúlt évezredek, évszázadok fantasztikus emberi értékeit és ebben a kultúrafenn-

tartó emlékezetnek továbbra is meg kell maradnia és munkálkodnia, tán ma még inkább és még nagyobb erővel van rá szükségünk. A gyerekkor emlékei, az otthon, a család, az iskola, a templom, az épületek,

tárgyak, a táj melegsége, az emberek, a természet, a történelmi emlékezet, irodalom, versek, mind-mind különleges és megtartó értékek, melyek sugároznak Csurgói Máté Lajos alkotásaiból. Oly fontos értékek, az üzenet maga, melyek az emberi életét formálták, művészi sorssá predestinálták és meghatározták életútját.

Egyszer nekem valaki azt mondta, hogy „jó művész a Lajos, de számomra kicsit kemény”. Én meg azt mondom, hogy bizony néha harcolni kell, néha bizony keményen, olykor harcosan kell kiállni magunkért, érteinkért, az általunk képviseltekért. Ebben mutatott jó példát Csurgói Máté Lajos, és ezt tanulhatjuk meg tőle ma is, ezért mondhatjuk az emlékkiállítás címével „Képeim előtt senki ne álljon tétován”. Képei, alkotásai indítsanak meg és indítsanak el bennünket. Indítsák meg a gondolatainkat, a szívünket és indítsák el a lábainkat a cselekvésre, az életre, az üzenetet meghallva a jó cselekvésére, az értékek őrzésére és teremtésére, szellemi és anyagi értelemben egyaránt.

Tisztelt jelenlévők! Végül engedjék meg, hogy néhány személyes emlékekkel is hozzájáruljak a közös emlékezésünkhöz. Milyen ember volt Csurgói Máté Lajos? Felejthetetlen volt lelkesedése és munkabírása, amikor a gimnázium 200. évfordulójára készültünk. A munkájával, alkotá-

saival, tanácsaival és kitartásával jelentős mértékben járult hozzá ehhez az ünnepséghez. Ebben az időszakban indítottuk el az új református templom építését célzó gyűjtést, amelyhez katolikus létére azon-

nal lelkesen csatlakozott. Egy csodálatos képet készített a régi, 1869-ben épített s majd felrobbantott református templomról és az abból befolyó teljes összeget felajánlotta az új templom építésének céljára.

Soha nem felejttem el azt az éjszakai, élő rádiós beszélgetést, amelyet Polgár Gysuzi moderált és meghitt hangulatban beszélgettünk Lajos bátyámmal Csurgóról. Ebben a műsorban valóban a teljes szíve kiömlött és maga volt az élő emlékezet. Kemény és harcos emberként ismertük, de ott láttam az elérzékenyült, a könnyes szemű, a Csurgóra oly' nagy szeretettel emlékező Csurgói Máté Lajost. Impulzív, intenzív és mozgékony ember volt, de sokszor láttam meg-megállva, épületeket csodálva, a részleteken elmélázó és a barátaival, az ismerősökkel beszélgető művészbembert Csurgó utcáin, terein és parkjaiban.

Szívügye volt a csurgói gimnázium, a csurgói iskolák általában, aztán ennek az épületnek, itt ennek az épületnek a felújítása és múzeummá, kiállítóterré, emlékhellyé alakítása. A közösségi ház építése, s általában a csurgói kulturális értékek őrzése és fejlesztése.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az én nagyon is szubjektív emlékezetem szerint ilyen ember volt Csurgói Máté Lajos. Ma a 90. (91.) születésének és halálának 20. (21) évfordulóján őreá emlékezünk örömmel és szeretettel úgy, ahogy ő volt. Vidám és szeretetteljes, mert ő csurgói volt, a miénk volt, ahogyan övé volt Csurgó, annak történelme, múltja, kultúrája és szellemisége, amely az ő egész életét meghatározta, a genius loci, a hely szelleme. Legyünk, hát, büszkék rá, műalkotásaira, munkásságára és a szellemi hagyatékára és engedjük mi is, hogy hasson át bennünket ez a

bizonyos csurgói genius loci.”

Csurgói Máté Lajos Fűzfák c. versét Var-gáné Hegedűs Magdolna mondta el.

„Te vagy a fogó, fuss utánam!
Lenn a patakparton
már pattognak a rügyek
a bokrok ágain
s ezer virággal ébred
a rét is, fuss utánam!
Sípot csinálunk, édeshangút,
meghívogatónak,
búgóhangú túlköt télkergetőnek,
rügycsalogatónak!
Kezedben a bicska,
térdeden a fűzfa
serényen forogjon
s hadd szóljon a nóta:
Kele kele fűzfa
nádi mogyorófa...”
Csurgói Máté Lajos: Fűzfák (részlet)

A művész munkásságát Hirka Monika művésztanár mutatta be.

„Azt hiszem, nem tévedek abban, hogy senki nem áll „tétován” Csurgói Máté Lajos képei előtt. Sokkal inkább érdeklődéssel vegyes csodálattal nézzük képeit. Nézzük, látjuk, a hangulatát bizonyosan magunkba isszuk. Szellemi táplálékot fogyasztunk, csemegézünk, nézelődünk, bámulunk, megghatódunk, megrendelünk. Emlékezünk a múltra is. A művész természetelvé, többnyire plen-air, vagy realista stílusban ábrázol, közérthetőek a témái. Élethű portrékat, tágterű tájképeket, „illatozó” mezei virágcsokrokat, falusi életképeket, csendéleteket rajzol, metsz vagy fest. Megcsodálhatjuk a legapróbb részleteket, de az ecsetnyomokkal kísért, kevésbé részlete-

ző formákat is. Tudása minden területen alapos, akár a technikai ismereteket vagy

a forma-, szerkezet-, térértést, színkezelést vesszük górcső alá. Kiállított képei közül 63 rézkarcot, ezen belül 5 portrét, 27 olyan látványt ábrázol, amelyeken a rézkarc megköveteli a biztos technikai tudást, a fejben levő egészet, a részletekkel együtt. Esztétikai szempontból az itt kiállított képek szépek, fenségesek, kecsesek, drámaiak (tragikusak: Radnóti Miklós, Móricz Zsigmond itteni kiállításra nem került versillusztrációi). Tájképei lírikusak, transzcendens gondolatokat ébresztenek a végtelen kétségben eltűnő jelenségek-ből az ember tökéletesség utáni mérhetetlen vágyakozásunkat, Istent kereső emberségünket érzékelhetjük. A képek előtt mélyen, felszabadultan vesszük a levegőt, reménykedünk, megnyugszunk, öröm és békeesség áradhat el bennünk.”

A tárlat idejére a család, a barátok és az ismerősök kölcsönözték Csurgói Máté Lajos alkotásait, a Csokonai V. M. Református Gimnázium Nagykönyvtára és Csurgó Város Önkormányzata adta át a náluk őrzött képeket, illetve a Helytörténeti Gyűjteményben levő művei kerültek be a kiállításba. Az emlékkiállítás 2022. május 30-ig tekinthető meg.

Ezúton köszönjük a tárlat elkészítéséhez nyújtott segítséget a kölcsönző magánszemélyeknek és a közreműködő intézményeknek (Csokonai Községi Ház, Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Csurgó Város Önkormányzata, IM-COM Bt., Városgazdálkodási Kft.) támogatását! Külön köszönettel tartozunk Csurgói Máté Lajos családjának, akik nélkül a kiállítás nem készülhetett volna el!

PETLÁNOVICS ESZTER

25. Nemzetközi Borverseny Csurgón

● folytatás az első oldalról

A Délnyugat-Baltoni Hegyközség, a Csurgói Csokonai Borlovagrend és a Borbarát Kör 2022. február 19-én rendezte meg hagyományos éves borversenyét, idén jubileumi, 25. alkalommal. A bírálatot 5

asztalnál 3-3 tagú zsűri végezte, melynek zsűrielnökei Módos Péter, Koltai Tamás, Wolf Sándor, Viniczay Sándor és Podmaniczky Péter voltak. Az eredmények kihirdetésére és az oklevelek kiosztására febru-

ár 26-án, szombaton, a borbál keretében kerül sor.

Összesen 225 minta – 157 fehérbor, 13 rosé és 55 vörösbor – érkezett a versenyre: a magyarországi termőhelyek mellett Franciaországból, Horvátországból, a Felvidékről és Erdélyből küldtek borokat. A csurgói borászokon kívül Nagyatádról, Iharosberényből,

Gyékényesről, Böhönyéről, Vízvárról és a Balaton partjáról is neveztek. Összesen 54 arany, 79 ezüst, 45 bronz érem született, 45 minta pedig oklevelet kapott.

Nagy aranyérem minősítést ért el a csurgói Ureczky Attila „Lilla csókja” nevű fehérborra, a csurgói Csizmadia Gábor Cabernet Franc Kékfrankos Cabernet Sauvignon roséja, valamint a horvát Veleučilište Merlot vörösborra.

Az elért eredményekhez ezúton is gratulálunk minden nevezőnek!

A borversenyen Csurgó testvérvárosai közül Đurđevac és Verebély borászai is részt vettek. Kovács József „Méhecske” képzőművész egyik saját alkotását adta át Verebély nevében Füstös János polgármester úrnak. A rézvereteket és fafaragásokat készítő művész Ahán született, jelenleg Verebélyen él és alkot.

TÜSKE ANITA

Közvilágítási hiba bejelentési lehetősége

Tájékoztatjuk a Tisztelt lakosságot, hogy városunkban is lehetőség van a közvilágítási hibák lakossági bejelentésére a KOVIKA Közvilágítási hibabejelentő portálon, melynek elérhetősége:

<https://kozvilhiba.hu>

Kérjük, hogy aki a környezetében közvilágítási hibát tapasztal, éljen a lehetőséggel, vagy jelentse azt a

82/471-388 telefon 147 –es mellékén.

Köszönjük!

Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal
Beruházási és Műszaki Iroda
8840. Csurgó, Széchenyi tér 2.
Telefon: 471-388
Fax: 471-095

„Maradjunk együtt!” Egyszervolt házasságok a Házasság hete alkalmából

1808. február 1. A 15 éves nagymartoni Tóth Therésia és a 17 esztendőes Rétsei József a csurgói református egyház „A Házasságra összeattak matrikulájuk” azaz házassági anyakönyve szerint összeházasodtak.

1845. január 19. A 15 esztendőes gyékényesi Tóth Ilona és a 17 éves szentkirályi Balázs János a csurgói katolikus egyház házassági anyakönyve szerint házasságot kötöttek.

Ők talán már szerelemből házasodhattak. Füstös Sándor és Cserti Mária esküvői képe 1914-ből.

CSVHGY fotóanyagából
Leltári száma: 2374

Több száz anyakönyvi bejegyzést végigolvasva, ez a két pár érdemli ki a legfiatalabban frigyre lépőknek járó első helyezést.

Hogy mennyire maradtak együtt, és voltak boldogok ezek a szinte gyermekfejjel kötött frigyek, arról már nem szólnak az iratok. Azonban az ez évben február 13. és 20. között, hazánkban 15. alkalommal megrendezésre kerülő Házasság hetének jelmondata, a „Maradjunk együtt!”, ráirányítja a figyelmet a házasság, a család értékeire és időtállóságára.

A házasság, mint intézmény

egészen a római korig, míg Európában a pap előtti frigyre lépés egészen a 11. századig vezethető vissza. Magyarországon a 18-19. században rendeződtek a házasságkötés körüli szabályzók, mikor is II. József 1786-ban nevesítette, majd 1894-től kötelezővé tette a polgári házasságkötést.

Az egyszervolt házasságok legfontosabb dokumentumai az anyakönyvek. Csurgó és térsége vonatkozásában a református és a római katolikus egyház házassági anyakönyveiből sok hiteles adatot és érdekességet tudhatunk meg.

A református házassági anyakönyv, 1808. január – februári havi 7 házasság bejegyzése alapján 5 menyasszony 15, 2 pedig 16 évesen kötött házasságot. A vőlegények közül egy 17 évesen, négyen 19, ketten pedig 21 évesen nősültek meg.

1832-től a katolikus anyakönyvben is sok olyan bejegyzés olvasható, melyben a menyasszony mindössze 16-17 éves volt csupán, és a vőlegények között is leggyakoribb a 20 év alatti házassági adat.

Az 1832. február 8-án egybekelő 15 éves Tőke Örzse sarkadi és a 18 éves csurgói Horváth György, és az 1837. január 12-én egybekelő 15 éves nemes Zámbo Terésia és a 18 éves sdállai (ma Zsdála, Horvátország) Szenyéri János, valamint 1836. január 18-án a 16 esztendőes Kis Julianna és a 19 esztendőes Takács Ferenc csurgói ifjú pár mondta ki a talán boldogító igent.

Nehéz megítélni, hogy az ifjú árok egybekelésében mekkora volt a szerelem és a szülői, főként anyagi értékek alapján végrehajtott akarat. Azonban régi elbeszélések alapján tudni lehet, hogy a fiatalokat sokszor,

akár szó szerint is összeverték, összehozták. Mindebben nagy szerepe volt a „szerzőknek”, mai szóval házasságsszervezőknek, akik már szinte gyermekkorukban kinézték egymásnak a fiatalokat. Majd akár különböző településekről is, főként anyagi, vallási, társadalmi po-

Aprilis 29-én	Horváth János	Anna özvegy	22	17
ua	Balázs Tóth	János Ilona	17	15

zícia alapján ajánlatokat tettek az érintett családoknak.

Munkájukat természetesen megfelelő juttatásért végezték. Szerepük olyan fontos, hogy gyakran még a házassági anyakönyvekben is feltüntették a szerzők neveit. (Talán azért, hogy kisebb tudják, kiket kell szidni vagy áldani?)

A régmúlt időkben szinte különlegesség számba ment, ha a menyasszony idősebb volt a vőlegénynél. 1836. február 7-én a 22 éves szentkirályi Gerencsér József vette nőül az akkorra már megözvegyült 30 éves szentkirályi Mátyás Katalint.

Nem lehet tudni, hogy az igaz szerelem vagy egyéb ok miatt ment nőül a 19 esztendőes Pápa Anna szentai hajadon a 45 éves becsehelyi Tóth Jánoshoz. A porrogi Csók István 38, Horváth Anna pedig 16 esztendőes volt az 1837. október 8-i házasság kötésük idején. A 26-22 év korkülönbség beszédes lehet a Szerelem vagy pénz? kérdés eldöntésére.

Idősebb korban főként a gazdasági érdek és az egymásról való gondoskodás hozta össze a párokat. A csurgói özvegy Arczmüller Jakab 56 éve-

sen vette nőül a szintén özvegy 47 éves Klaffel Annát 1838. február 4-én.

Megdöbbenő, hogy milyen gyakran találunk akár már 20, 22, 24 évesen újra nősülő özvegy férfiakat, aki legfőképpen szülés következtében már elvesztették első feleségüket.

Elgondolni is nehéz, hogy mikor mehetett először férjhez, az a szentkirályi Szabó Anna, aki 17 évesen már özvegyen ment második férjhez, a 22 éves Horváth Jánoshoz 1843. április 29-én.

Csurgón nem csak az itt élők, hanem az időlegesen itt tartózkodók is kötöttek házasságot.

1852. június 7-én Jacobus Fentrun ausztriai „Financialis status officiali” azaz pénzügyi tisztviselői státuszban levő 34 éves vőlegény vette nőül Magdalena Karnert, az ausztriai Kirschlag városából való, 25 éves menyasszonyát.

A régvolt házasságok ideje óta sok változás történt a „Holtomiglan, holtodiglan...” kimondásában. A „Maradjunk együtt!” mai mottója újra ráirányítja a figyelmet a párkapcsolatok lényegére. Arra, hogy egy házasság jól működjön, a szerelemnél többre van szükség. Ugyanis még a legjobb házasságok is a folyamatos megerősítésre, odafigyelésre kell, hogy támaszkodjanak ahhoz, hogy mindkét fél együttes, boldog akarata legyen: „Maradjunk együtt!”

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Kanizsa, kicsit másképp...

Kiemelt építészeti értékeket képvisel a Muskátli cukrászda

-Megyek Kanizsára! - Mit veszel? – hangzik el a kérdés szinte minden alkalommal, a Kanizsára indulókhoz. Igen, mert megszoktuk, hogy a hozzánk legközelebbi nagyvárost főként üzleti célokkal, vásárlások alkalmával látogatjuk.

Pedig Nagykanizsa, ez a nagymúltú, történelmi, kulturális és építészeti értékekben is bővelkedő város sok hasznos látnivalót kínál a ráérő szemlélődőnek.

Bár környéke már az őskor óta lakott volna, de Kanizsa nevének első írásos említésével csak 1245-ben találkozhatunk Knysa formában. A szinte napi szinten emlegett Kanizsa név szláv eredetű szó. Knysa, jelentése: a fejedelemé, hercegé, amely arra utal, hogy az adott hely magasrangú személy birtoka volt.

A városon kedvező földrajzi fekvése révén minden korban fontos kereskedelmi útvonalak haladtak át. Ezek közül legfontosabb volt a királyi útvonal, a via Regia, mely szinte teljesen azonos a mai 7-es főút nyomvonalával.

Az elmúlt évszázadok alatti fejlődés, a kereskedelem, a környező jó termőföldek és erdők, valamint a település magasszintű kézműves iparossága az egész Dél-Zala, sőt Dél-Somogy központjává tette Kanizsát.

Napjaink látogatója az Eötvös tér – Deák tér – Fő út – Erzsébet tér útvonalon haladva veheti szemügyre a város legszebb építészeti értékeit. A terek, utcák mindkét oldalán sorakozó nagypolgári lakóházak, templomok, bankpalota, cukrászda, biztosítói színház, szálloda épület megannyi

szép részlettel csábítja az üzletek kirakatán túli nézelődésre az arra sétálót.

A Fő út 5. szám alatt található a város legrégebbi épületét, az 1705 és 17012. között épült Batthyányi kastélyt. Az egyemeletes, barokk épület jelenleg a Thury György Múzeum régészeti osztályának ad helyet, az utca felőli oldalán üzletek vannak. A múzeum udvarán található a Török kút, melynek kőmedencéje, a legenda szerint, Kanizsa törökkori várából maradt fenn.

Egy séta során mindenképpen érdemes benézni, a Fő u. 8. szám alatti Dél-zalai Takarékpénztár és Bazár-udvar 1881-ben eklektikus stílusban készült épületegyüttesébe. A rendkívül díszes homlokzat mögött teljesen egyedi függőfolyósos, két belső udvarral tagolt bazárudvart találhatunk.

Az Erzsébet tér 1. sz. alatti Vasember ház, a tér egyik legmeghatározóbb eleme, melyet a Batthyányi család épített. Nevét a Bettlheim és Guth cég, 1888-ban a „Vasemberhez” címzett vaskereskedéséről kapta, melynek cégéreként egy vasból készült páncélos vitézt tettek az egykori üz-

Csokonai Vitéz Mihály mellszobra a Vasemberház oldalán

letház emeleti sarkára.

A vasember alatti földszinti sarokban szinte észrevétlenül bújkol meg a mi Csokonaink mellszobra. Miért is itt? Azért, mert a 2007-ben Orosz Gergely által készített alkotás Csokonai Vitéz Mihály teljesen sohasem bizonyított, de erősen megal-

pozott kanizsai látogatásainak állít emléket. Ugyanis az Özvegy Karnyóné és a két szeleburdiak című művének elején is ezt olvashatjuk: "A' játék esik Kanisán a' Karnyóné boltjában". A Karnyóné boltja pedig pontosan a vasemberháznak ebben a sarkában működött.

Kanizsa szépségének méltóságát nagyban emelik a templomai is. A Dél-Zalai Áruházról délre lévő Alsóvárosi templom és kolostor 1702 és 1714 között épült a lebontott vár tégláiból a ferencesrendi szerzetesek számára, barokk stílusban. Figyelemre és megtekintésre méltóak a templom szobrai, főoltárképe és a török sírköből faragott szentelt-víz tartója is.

Semmiképpen se hagyjuk ki sétánkban az Erzsébet tér északi sarkában található gyönyörűen felújított Szentháromság szobrot sem, melyet Inkey Boldizsár, Kanizsa egyik régi földesura 1758-ban faragtatott gráci mesterekkel. A barokk stílusú szoborcsoport közepén emelkedik a magasba a Szentháromság csoportja, alul pedig a Mária szobor mellett Szent Antal, Szent László király, Szent István király, Szent Imre herceg és Keresztelő Szent János szobra látható.

Bizonyára nincs senki olyan a térségben, aki ne járt volna a Deák téren álló Muskátli cukrászdába. Az 1903-ban Bajer Vince cukrász által építtetett cukrászda és lakóház immár közel 120 éve folyamatosan az édességeket kedvelők egyik fontos találkozási helye.

A sütis pultok kínálatán kívül azonban érdemes megsejlelni a szecessziós stílusjegyeket, virágokat, gyümölcsöket, kagylókat, szárnyas női alakokat is megjelenítő homlokzat építészeti elemeit is.

Kissé távolabb, a központtól Letenye felé 1km-re található a Várkapu emlékmű, amely Kanizsa egykor európai hírű várának állít emléket. A kapu előtt látható mellszobor a vár leghíresebb kapitányát, Thury Györgyöt ábrázolja.

A Kanizsát kicsit másképp bemutató kínálat korántsem teljes. Még számtalan megtekintésre méltó szépséget kínál és mutat ez a város, főképp akkor, ha az üzletek kirakatán kívül másra is fogékonnyá tesszük a szemünket.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

BEMER terápia – Beszélgetés Dr. Peti Peterdi Gyöngyivel

A BEMER egy olyan biofizikai alkalmazást jelent, amely a szervezet saját gyógyítóerejét aktiválja. A testre továbbított egyedülálló impulzusa révén sokrétű pozitív hatást fejt ki a szervezet egészére. Ezt az átfogó hatékonyságot elsősorban a mikrokeringésre kifejtett hatás hozza létre. A mikrokeringés pedig rendkívül fontos az egész szervezet működése szempontjából. Nem véletlenül nevezik azt az egészség fő útjának. Dr. Peti Peterdi Gyöngyi már több éve döntött a BEMER mellett. Másfél éve nyitotta meg Csurgón terápiás kezelőjét.

Miért döntöttél a BEMER terápia mellett?

- 2009-től van BEMER-em. Akkor az én szüleim betegek voltak, gerinc és veseproblémával küzdöttek. Kerestem a megoldást, hogy segíteni tudjak rajtuk, hogy csökkenjenek a gyulladásaik, a fájdalmukat enyhítem. Egy nagyatádi ismerős ajánlotta a BEMER-t. Volt lehetőségem arra, hogy vegyek egyet, bár az még a második generációs termék volt, ami egy kicsit kevesebbet tudott, mint amit most használok. De a vérkeringést fokozó hatás már

akkor is megvolt, csak rövidebb ideig tartott. Napi 3-4 kezelést kellett végezni, ma már elég csak kettőt. Természetesen a tapasztalat az volt, hogy javult az állapotuk. A pozitív tapasztalok hatására Pécsen nyitottam egy kezelőt.

Neked orvosi végzettséged van.

- Igen, általános orvos vagyok.

Sok orvos elzárkózik ezektől a kiegészítő terápiáktól, te ezek szerint nyitott voltál ebbe az irányba.

- Én a nyitottak közé tartozom. Természetgyógyászati tanfolyamot is végeztem a reflexológia területén. Bennem mindig is meg volt ez az érdeklődés. Minél többet tanultam ebbe az irányba, ez még inkább fokozódott.

Kiegészítő kezelésként javasolod a BEMER-terápiát?

- Igen, a BEMER terápia betegségek kiegészítő kezelésére ajánlott, illetve megelőzésre, a rehabilitációban is, és a sport területén is nagy szerepe van. Sok olyan krónikus betegség

van, aminek a gyógyításában a „nyugati” orvoslás nem tud jól segíteni, csak tünetet kezel, fájdalomcsillapást végez. Én úgy gondolom, egy kicsit mélyebbre kell ásnunk, hogy vajon miért fáj a gyomruk, vagy miért fáj itt-ott, az egész embert kell nézni - nem csak azt az adott szervet - holisztikus szemlélettel. Az egészséget nagyban befolyásolják az érzelmek, a lelkiállapot, az életmód, az, hogy milyen környezetben élünk, milyen munkát végzünk. Ezekre az információkra szükség van ahhoz, hogy egy betegség okát kiderítsük, és hogy megtaláljuk azt a módszert, ahogy ezen segíteni lehet.

A BEMER-ben az a jó, hogy az alapokban tud segíteni. Az egész testben javítjuk a mikrokeringést. A mikrokeringés az a nagyon kicsi erek hálózata, ami a keringésünk 74%-a. Ennek javításával a sejtek hozzájutnak a tápanyaghoz, oxigénhez, ami nélkülözhetetlen a működéshez. Beindul a normális sejtműködés, amivel az adott testrész gyógyulását idézzük elő. Így tehát a BEMER terápia segítségével a szervezet kap egy „löketet”, ami elindítja az öngyógyító folyamatokat.

Melyek azok a betegségek, amelyekre kimondottan jó a terápia?

- Ezt már sokan kérdezték tőlem. Mivel a mikrokeringés a

fejünk búbjától a talpunkig mindenhol megtalálható, számos betegség, állapot javulását lehet segíteni. Ilyen például a krónikus fájdalom, krónikus anyagcsere-zavar, cukorbetegség, krónikus ízületi gyulladások, érszűkület, memóriazavar, demencia enyhe foka, Parkinson betegség, Sclerosis multiplex.

A BEMER-t használják kórházakban is, fizioterápiás rendelésen, a rehabilitáció területén. Például a balatonfüredi Szív- és Érelmesztési Kórházban is használják a szívinfarktuson átesett betegek rehabilitációjában, vagy a harkányi kórházban a mozgásszervi betegségek rehabilitációjában.

Ha valaki stroke-on esett át, a maradványtüneteken is lehet segíteni azzal, hogy a sérült agyterületnek javítjuk a vérellátását. De a cukorbetegség is fontos területe a terápiának, ahol a kiserek is megbetegszenek, és kialakulnak az érzészavarok, krónikus sebek, főleg a lábon. A cukorbetegségben ezeknek a késői szövődményeknek a megelőzése is nagyon fontos.

Nagyon jó szót mondtál, hiszen ugyan a betegségekről beszéltünk, de mindannyian tudjuk, hogy az megelőzésen kell lenni a hangsúlynak.

- Így van! A primer prevenció területén is jelentős a terápia. Hiszen a jó keringés az alapja az egészségnek, és a BEMER segítségével számos betegséget előzhetünk meg. A krónikus stressz nem tesz jót a szervezetnek, rontja a keringést, magas vérnyomást okozhat. A BEMER-nek van egy relaxáló hatása is, amellyel egyensúlyba tudja hozni a vegetatív idegrendszert, így a stressz tüneteit nagyon jól lehet vele kezelni.

Feltételezem, hogy az immunrendszert is erősíti. Erre pedig

manapság bizony nagy szükség van!

- Az immunrendszert úgy segíti, illetve aktiválja, hogy a kezelés hatására javul a fehérvérsejtek megtapadása az érfalakon, vagyis jobban ellátják a feladatukat. Ennek az lesz a következménye, hogy jobb lesz a kórokozók felismerése, ilyen módon a betegségek gyorsabban leküzdhetők, illetve megelőzhetők.

Ha valaki felkeres téged, mi történik, hogyan zajlik az a folyamat, amíg valaki eljut a kezelőágyig? Hogyan képzeljük el magát a kezelést?

- Akik felkeresnek engem, elmondják, hogy mi a problémájuk, miért jöttek hozzám. Van, aki még zárójelentést is hoz magával. Ez persze nem feltétel.

Én elmondom, hogy miben tud segíteni a BEMER terápia, elmagyarázom, hogy hogyan hat. Az első alkalommal rögtön ki is próbálja, ráfekszik az ágyra, a matracra 10-15 percre, attól függ, kinek mennyi ideje van. Sokan már ekkor megérik a kezelés hatását. Van, aki melegséget érez, van, aki bizsergést, áramlást. Tehát kezeljük az egész testét. Ha van fájdalom, tesztelés, akkor azt még utána megkezeljük az intenzív kezelőegységekkel. Ezek után megbeszéljük a kezeléseket gya-

koriságát. Jöhet ide hozzám a kezelőbe, de ki is bérelheti a készüléket otthonra. Nyilván otthon a napi többszöri kezelés lehetőségével gyorsabb hatást tudunk elérni. Természetesen, akinek már nagyon régóta áll fenn a betegsége, akkor nem lehet azt várni, hogy húsz kezeléstől gyorsan megjavul. Ezekben az esetekben akár több hónapra is szükség van a tünetek enyhüléséig, megszűnéséig.

A kezelések felvételének van-e életkori határa?

- Nincs! Bárki alkalmazhatja. Sőt a szülészeti lombikprogram részeként is javasolják. A teherbeesés segítésére is ajánlják, hiszen a férfiaknál a spermium számot, azok mozgékonyágát, nőknél pedig a normál peteérést segíti. Manapság sok nő negyven év körül vállal gyermeket. Ha ilyenkor javítjuk a méhlepény keringését, akkor a terhesség előre haladtával kevésbé fog gondot okozni a méhlepény korai öregedése, ami koraszülést eredményezhet.

Van-e olyan betegség a már említett transzplantációkon kívül, ami kizárja a kezelést?

- Igen, az aktív gyógyszeradagoló pumpák, beültetett elektromos eszközök – gyógyszeradagoló implantátumok – amelyek kizárják a kezelést,

bár ezek elég ritkák. De a pacemaker, műbillentyű, stent beültetés, fémbeültetés, protézisek nem zárják ki a terápiát.

Van-e még olyan terület, amelyet nem említettünk?

- A sportban van még nagy jelentősége, különösen a regeneráció terén. Éltsportolók már szép számban használják Magyarországon. Az izmok vérellátásának javításával megelőzhetők a sportsérülések, felgyorsul a regeneráció és használatával a teljesítmény is fokozható.

Másfél éve nyitottad meg Csurgón a BEMER kezelődet. Mi a tapasztalatod? milyen az érdeklődés?

- Hullámzó. Természetesen a vírushelyzet is közbeszólt, hiszen főként nyugdíjasok veszik igénybe a kezeléseket. Azt is látom, hogy sokaknak bizony anyagi problémájuk van. De igyekszem ezt segíteni a bérletrendszerrel.

A BEMER Eastern Europe youtube csatornáján több videót lehet megnézni, ezekben orvosok, egészségügyi szakemberek beszélnek a tapasztalataikról, eredményeikről. Ahogy az az interjúban is elhangzott, a terápia fő területei: krónikus fáradtság, fájdalom, krónikus anyagcsere-zavar, sebgyógyulási zavar, érszűkület, fülzúgás, ízületi betegségek, alvászavar, rehabilitáció.

Sokszor érdemes kipróbálni a természetes gyógymódokat, a konzervatív kezeléseket egy-egy gyógyszeres kúrát, vagy akár műtétet megelőzően. További információ a 06-30-999-2492-es telefonszámon kérhető, illetve a peterdi.bemergroup.com weboldalon olvasható.

BV

A hónap műtárgya: Tarkedlisütő

02_Tarkedlisütő (CSVHG Y Fotótára)

A Helytörténeti Gyűjtemény egyik leglátványosabb gyűjteménycsoportját a kerámia/cserépedények alkotják. Nagyobb részüket sütéshez, főzéshez használták, vagy az egykori konyhák, kamrák tárolóeszközei voltak.

A tarkedlisütő, mint sütőedény bemutatása februárban a legjobb téma, hiszen a benne készült tarkedlit, vagy cseh fánkot legjellemzőbben farsang idején készítették. A fánk a legjellemzőbb farsangi étel az egész magyar nyelvterületen, a néprajzi adatok szerint volt, ahol csak ekkor, főként farsang végén sütötték, de például a Dunántúl nagy részén újévre is készítették. A kelt tésztából készült fánknak rengeteg variációja ismert, a hagyományos kerekre szagattott szalagos fánktól („pánkó”)

egészen a csörögéig, vagy forgácsfánkig. Somogyban is elterjedt volt a „kótt fánk”, amelyet általában húshagyókedden készítettek.

A tarkedli cseh szakácsnők közvetítésével terjedt el Magyarországon, innen ered a tésztaféleség másik elnevezése is. Egy nagyon laza, levegős, könnyű tészta, amelyet a sütőedény kis mélyedéseibe kanalazva sütöttek ki bő zsiradékban. Knézy Judit Somogy régi ételei című könyvében a tarkedlit egyszerű, kelesztetlen fánkként írja le, melyet finomlisztből, tojással és cukorral kikevert lágy tésztából szagattak ki és zsírban sütöttek meg. Ehhez használhatták a cserép vagy zománczott tarkedlisütőt. A zománczott talán ismertebb, mint a cserép, sajnos a múzeumban csak ez

utóbbi található. A zománczott példány úgy néz ki, mint egy palacsintasütő, általában 4 mélyedéssel és többnyire tojás-sütőnek nevezték és használták később a háziasszonyok.

A Gyűjteményben fellelhető tarkedlisütő kívül-belül barna mázas, két füllel ellátott sütőedény, 8 mélyedéssel. Csurgón gyűjtötték 1977-ben, itt is használták egykor. Használatából adódóan kissé máz-kopott, de szerencsére egy darabban vészelte át a gyűjtemény többszöri költöztetését. Átmérője majdnem 30 cm, elég nagy sütőfelület volt szükséges hozzá, amire alkalmasak voltak a rakott tűzhelyek, sparheltek.

Sajnos a gyűjtemény adattárában nem jegyezték fel és a múzeumban dolgozó csapat sem ismert családi hagyományként öröklődő tarkedli receptet. Így maradt, a talán ma is minden háztartásban fellelhető Horváth Ilona szakácskönyv, ahol szerepel cseh fánk néven. Mivel maga a sütőtál és a recept is elindította útján a néprajzos kíváncsiságát, tarkedlisütésre alkalmas serpenyő (néha amerikai palacsintasütőnek álcázza magát) beszerzése után kipróbálásra került a recept, lelkesen ajánljuk, lekvárral vagy csak magában fogyasztva is nagyon finom kelt tészta készül így.

TÜSKE ANITA
NÉPRAJZOS MUZEOLÓGUS

Felhasznált irodalom:

Knézy Judit: *Somogy régi ételei. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1988.*

Magyar néprajz nyolc kötetben IV. Életmód. Főszerk. Balassa Iván. *Akadémiai Kiadó, Budapest, 1997.*

Magyar néprajzi lexikon II. (F–Ka). Főszerk. Ortutay Gyula. *Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979.*

Igényeljen Csurgó Kártyát és éljen a kedvezményekkel!

Elfogadóhelyek és a kedvezmények mértéke:

- Sótónyi László Sportcsarnok 20 %
- Sportcsarnok Kondicionáló terem 20 %
- Műfüves pálya használata 20 %
- Csurgó város helyi autóbuszjárat 20 %
- Városi Uszoda 50 %
- Csokonai Közösségi Ház (saját rendezvények) 100 %
- Városi Könyvtár 100 %
- Városi Múzeum 100 %
- Történelmi Park (saját rendezvények) 100 %
- Csokonai Vitéz Mihály Emlékhely 50 %
- Gyékényesi Poszeidon Panzió mellett működő teniszpálya, strandröplabdapálya és homokfocipálya használata 100 %

<http://csurgo.hu/hu/turizmus/csurgo-kartya>

Csurgói Ipari, Logisztikai és Innovációs Park

A Csurgói Ipari Park 2021 óta kínál kitűnő adottságokkal rendelkező, jól megközelíthető területeket befektetők és vállalkozások számára egyaránt. Az Ipari Park a magas szintű ellátás érdekében fejlett infrastruktúrát biztosít, és kitűnő lehetőségeket kínál a betelepülő vállalkozások számára, amely egy biztonságos hátteret nyújthat a stabil működésük elősegítéséhez és elképzeléseik megvalósításához. Ipari célokra hasznosítható területeink ideálisak kezdő vállalkozások számára és terjeszkedési lehetőséget biztosítanak a fejlesztés mellett döntő cégeknek is.

A Csurgói Ipari Park bruttó összterülete: 8,5 hektár, amely további 90 hektárral bővíthető. A Csurgói Ipari Park működtetője a Csurgói Ipari Park Kft.. A Csurgói Ipari Park Kft. kizárólagos tulajdonosa Csurgó Város Önkormányzata.

A Csurgói Ipari Park partnerei számára kínált főbb előnyök:

- Kiváló földrajzi elhelyezkedés, közvetlen vasúti kapcsolattal
- Stabil és tisztázott tulajdonviszonyok, átlátható szabály- és feltételrendszerek
- Talajszennyezéstől mentes földterület
- Magas színvonalon kiépített infrastruktúra, azonnali közmű rácsatlakozási lehetőség
- Szakképzett, folyamatosan bővülő munkaerő kínálat
- Szak és átképzési lehetőségek széleskörű biztosítása
- Gyors és rugalmas helyhatósági ügyintézés
- Széleskörű szolgáltatások letelepedés előtt és után az Ipari Park üzemeltetőjétől
- Kedvező ár/érték arányú ipari terület
- Az átlagosnál magasabb támogatási intenzitás

Elhelyezkedés

A város Európa szívében Magyarország délnyugati részén található, Somogy megyében. Földrajzi elhelyezkedését illetően mindössze 8 km-re a horvát határtól, de Szlovénia és Ausztria is rövid idő alatt elérhető. Az M7-es autópályától 28 km-re található. A legközelebbi nemzetközi repülőtér (Hévíz-Balaton nemzetközi repülőtér) 60 km-re helyezkedik el. A városhoz két legközelebb eső határátkelő a Berzencei közúti határátkelő, Csurgótól mindössze 10 km-re és a Gyékényesi vasúti határátkelő 12 km-es távolságban. Csurgó Magyarország egyik legközelebbi pontja, ami tengeri összeköttetéssel rendelkezik, a Fiumei tengeri kikötőtől mindössze 325 km-re, a Trieszt-Koperi tengeri kikötőtől pedig 374 km-re található. Az Ipari, Logisztikai és Innovációs Park a város nyugati oldalán, a nemzetközi vasútvonaltól 100 m-re helyezkedik el, a vonal Budapesttől Zágrábon át egészen a tengerparti kikötőkig halad (Rijeka, Split, Trieszt, Koper). Mindezen tények ismeretében városunk kiválóan alkalmas egy közép-európai logisztikai központ létrehozására.

Infrastruktúra

A park infrastruktúrájának kialakításakor kiemelt szempont volt a környezettudatosság, illetve a fenntartható fejlődés. Ennek megfelelően hosszú távon „zöld” ipari parkként üzemeltetjük a parkot. A terület közművekkel ellátott (áram, gáz, víz, szennyvíz, a távközlés, a közvilágítás, illetve a vagyonvédelmet szolgáló videós megfigyelő rendszer) és saját aszfaltozott belső úthálózattal rendelkezik, közúti csatlakozása kiépített. A Csurgói Ipari Park hatékonyan és rugalmasan képes alkalmazkodni a nagyon eltérő terület- és közműigényekkel rendelkező befektető mindenkori igényeihez. Célunk, hogy olyan működési hátteret biztosítsunk, amely segíti partnereinket abban, hogy üzleti tevékenységüket még hatékonyabbá és sikeresebbé tegyék.

Új partnereink számára lényegesen magasabb támogatásokat tudunk biztosítani (kb. 70%), mint máshol, az ország fejlettebb régióiban. Komoly befektetési lehetőség esetén kedvező árfekvéssel tudunk területet biztosítani valamint állami, önkormányzati (pl: munkabér, járulék támogatás) és egyéb támogatási konstrukciókat nyújtani.

Vállalati adatok:

A vállalat neve: Csurgói Ipari Park Kft.
 Székhely: Magyarország, 8840 Csurgó, Széchenyi tér 2.
 A Társaság ügyvezető igazgatója: Jánosa Tibor
 Cégjegyzékszám: 14-09-304157
 Adószám: 12461206-2-14
 Közösségi adószám: HU12461206

Elérhetőségek:

Csurgói Ipari Park Kft.
 Cím: Magyarország, 8840 Csurgó, Széchenyi tér 2.
 Telefon: (+36) 70 313 8834
 E-mail: tiber.janosa@nettower.hu
 Web: www.csurgoiparipark.hu

Farsangi lakodalom

Félreértés ne essék, itt most nem a szintén csurgói kötődésű Farsangi lakodalom című vígoperáról, Poldíni Ede szerzeményéről esik szó, hanem a végtelen hosszú tél végi mulatságok soráról

Somogyban, Csurgón a farsang leginkább Csokonaival, vígeposzával, a Dorottyával kapcsolható össze. Igaz, hogy valószínű Csökölyben és Hedrehelyen írta, de az sem kizárt, hogy nálunk is javított rajta. Nem árt a magunk nézőpontjának is hangot adni, itt-honról nézni a történeteket. Már az eposz elején a zákányi jó bort dicsérik: maga Karnevál herceg „egy nagy pohárt megtölt zákányi jó borral.”

Akkor 1799-ben nagyon korán, majdnem a legkorábban volt a húsvét, így a farsang is nagyon rövid lett, vízkeresztől, január 6-tól hamvazószerdáig, február 12-ig. Volt ok vidáman ünnepelni a rövid farsangot.

Az idén három héttel tovább, egészen március 3-ig lehet mutatni. Sohasem tartottak lakodalmat adventben, különösen pedig a húsvétig tartó böjtben. A táncmulatságok, tréfás játékok, főleg pedig a lakodalmak megmozgatták az embereket, sokszor egy életre szóló élményt jelentettek.

A böjt előtti nagy esemény a dínom-dánom mellett az eszem-izsom alkalma is volt.

Meg is adták a módját. A vőfény (nálunk sohasem mondták vőfélynak) a nemzedéken át őrződött verses köszöntőkkel vezényelte le az egész napot. A lánybúcsúztatók, kikérők hosszú sorát itt most el kell hagynunk, inkább ha már farsangban vagyunk, a lakmározást, a vigasságot ötven évvel ezelőtti köszöntőkkel idézzük újra fel.

Köszöntő a lakodalmas háznál

I.

Halljunk szót uraim és hölgyeim!
Tisztelettel legyen tele ez a hajlék,
Egy kis csendet kérek, hogy beszédem hallják.
Szomorúság, bánat mitőlünk távozzék,
Aki nem tud semmit, most tőlem tanulják.

II.

Az asztal meg vagyon terítve,
Kés, tányér, villa, el vagyon készítve,
Jönnek az étek itt mindjárt sorába,
Hogy ez a sok vendég ne álljon hiába.
Nehogy az étel az asztalon meghűljön,
A felmelegítése dologba kerüljön.
Tessék uraim letelepedni,
Úgy fog a muzsikus felmelegedni.
Húzz rá, cigány, 100Ft-ot nem nézek, de te se lásd!!

III.

Hölgyeim és Uraim!
Itt van az első tál étel, behoztam
De hogy el ne ejtsem, mindig imádkoztam,
A szakácsné asszonnyal jól megfűszereztettem,
Bors, sáfrán, gyömbérrel jól meg is szóztam.
Örülök, hogyha tálát visznek ki üresen.
Úgy tudom, hogy a vendég gyomra nem marad üresen.

III.

Pecsenyét is hoztam, de nem is egy félét
Köszörülje meg ki-ki késének élet,
Hogy el ne harapja e tányérnak szélét.

(Vass Ernő II. C osztályos tanuló jegyezte le Tóth Istvánné elbeszélése nyomán)

Éjfélkor

Íme, itt áll előttünk az ékes menyasszony,
Hogy menyecske fejjel először táncoljon
Minden vendégnek egy táncot juttasson
Majd az ajándékból új cipőt varrasson.
Táncoljon hát vele mindenki egy kurtát,
Csak le ne tiporják a cipője sarkát.
Táncot én kezdem
Addig menjenek tízesért, húszasért, százasért,
Húzd rá cigány az új házaspárért!

Kótai Tibor 197-ben érettségizett tanulóktól kaptuk.
Feljegyezték: Somogytarnócán, 1972. II. 16-án

A Macskás kisasszony versei

„Szeretnék kapni levelet,
Melyben másik kéz keresi kezemet,
És megsimogatja lágyan, kedvesen,
Mert tudja, hogy én csak sírom, szenvedem,
De nem élem, kacagom, örülöm az életet,
És jó szót de soha, senkitől se kérhetek!”

A tehetség nem válogat. Nem keresi csak a fényes paloták lakóit, hanem bebújik a legszerényebb külső mögé, a pici macskaszagú szoba rejtekében fázósan megbúvó nénikébe is.

Varga Ilona, a 60-70 évvel ezelőtti Csurgón élt, mindenki előtt csak Macskás kisasszonyként, vagy Macskás Ilonkaként ismert beteges asszony egykori sorait rejtő füzet csodás verssorokat mentett el és hozott át a mába.

Csak találgatni lehet, hogy a töténelem mely szele hozta Ilonka nénit Pécsről Csurgóra, de annyi bizonyos, hogy sok éven át kissé hontalanul bolyongva próbált bérlhető otthon keresni magának és a cicáinak.

Egykori emlékezők szerint, szerény, macskaszőrös ruhában, kezébe egy maga által összevarrt, éthordókat és lábaskákat rejtő ruhatáskával járta a várost, hogy a jószándékú emberektől némi ételmezt szerezzen. Sétái során az utcagyerekek hosszasan kiabáltak utána, gúnyolták, csúfolták, szobája ablakát kövekkel dobálták. Hazatérve cicái körében megnyugodott, és ekkor születtek meg fejében a versei, melyeket aztán ismerősi vetettek papírra.

Dr. Tarjányi Gyuláné Salamon Margit Eötvös u. 11. sz. alatti, gyermekkori otthonában is gyakran megfordult a Macskás Ilonka néni, akire egy levelében így emlékszik vissza:

„Engem lenyűgözött azzal, hogy emlékezetből mondta a verseit.

Döbbenetes volt a kontraszt elesettsége, riasztó külseje és szelleme közt. Ült... s botjára támaszkodva, emlékeibe, érzéseibe, múltjába merülten csak mondta, mondta a verseit...”

A megsárgult füzet lapjai színes nyelvezetű verssorokat rejtenek a csurgói utcákról, Csurgó egykori lakóiról, a szegénységről, egyszer volt korcsolyázásról, ifjú kori vágyakról, és az idős kor nehézségeiről. Verseiből több megjelent egykori elődünkben, a Belsősomogy című helyi lapban is.

Ami még meglepőbb, hogy a Macskás kisasszony az 1920-as években 30-40 dalszöveget is írt, és el is küldte őket a pesti kiadóknak. Onnét azt a választ kapta, hogy manapság nem divat a magyaros nóta, hanem csak a dzsessz és a tánczene. Pedig egy társszerző még zenét is komponált a szövegekhez, melyek azért eljutottak a pesti és mohácsi magántársaságokba, ahol jókedvvel dalolgatták őket az úri közönség tagjai is.

Nagy öröme volt a Macskás Ilonka néninek, hogy Csurgón Lőci tanító úr lejátszotta dalainak kottáját, és így meghallgathatta a saját megzenésített dalait. Íme néhány sor egyik férfi szerepre írt dalából:

„Álmodom, ha nem alszom is,
Messze száll a sóhajtásom, vágyam.
Aranyködben, gyémánt fényben
Veled járok kék menyországban.
Tudom, hogy csak álom marad,
és te tőlem távol mindörökre...
Szegénylegény égbejáró

Álma visszahull a fagyos földre.”

Macskás kisasszony életének végéről nem sokat tudni. A meg-

„Orgona virága

Orgona virága,
Lila bokrétája,
Simogatja lelkem
Édes illatával.
Napsugaras álom
Borul a szívemre
Egyetleegy szálon!
Bánatom felejttem
Mikor téged látlak,
Orgona virágom,
Én kedves virágom!

Orgona virága!
Csupa-csupa drága
Zengő, halk muzsika
Bimbós, fürtös ága.
Fölébe hajolva
Karomat kitárom,
Arcomra szorítva
Gyöngéden öllelek,
Oly nagyon szeretlek!
Orgona virágom,
Én kedves virágom!”

sárgult füzetlapokon utolsó, „Ének a kicsike házhoz” című versének dátumként 1954. október 20-a szerepel. Egyes hírek szerint idősekotthonába került, mások szerint macskái körében, magányosan, csendesen hunyt el.

Végezetül, tavaszváróként álljon itt egyik kedves hangulatú verse, melynek címe:

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Másként-másképp

Olyan gyorsan megy az idő, hogy aki utánanézi, nem lát mást, csak a nagy időtlenséget, a nagy csendet a hangzavarban, és a semmit, a hangos zűrzavarban.

Vagy másképp:

Időtlenségét hirdeti a gyorsan múltó idő hiába nézel utána, mert csend honol a hangzavarban és imádod a semmit, a hangos zűrzavarban. Örültem az ünnepek előtt, mert minden ami jó az még ezután jó, hát ez van hátra, de az elmúlásnak síkamlós, nagy bús a háta! Öregségben keresni, mi az élet fiatalága? Nem haragszik az ősz a tavaszra, a tél a nyári hangulatra, csak ledobja viseletes ruháját, mert szeret ő is öltözködni változatosan, mint az a bálozó lány ki tetszeni akarna. Gyorsan haladó víz a gyökeret a meredélyen, idővel kimossa, s amott nagy gonddal ha lelassul vastagon betakarja. Az emlékek talán megmaradnak, talán nem, minden jó és minden bánat, egyszer és végtelenségig egy életre összeállhat. Ami semmi, minden vagyok, de a mindenség átragyog. Tán elillan a pokoli kétség mi megrakta fészket s kiköltözik szívünkbe, sötét madara. Elmegy az élet mellettünk, de nem... Mi futunk az élet elől, s te azt hiszed csak álmodsz, ha a valóságból felébredsz, az lesz igaz álom! Lebegsz csak s keresed magad a súlytalan világban, talán lesz valami, talán összeállhat!

Büki Imre 2022.02.19.

**Csurgói Közös Önkormányzati
Hivatal**
Beruházási és Műszaki Iroda
8840 Csurgó, Széchenyi tér 2.
Telefon: 471-388
Fax: 471-095

Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal Beruházási és Műszaki Irodája értesíti a lakosságot, hogy a
Viridis – Pannonia Nonprofit Kft.

2022. évi tavaszi lomtalanítási akcióját
2022. március 4-én, pénteken tartja.

A lomhulladékot 2022. március 4-én péntek reggel, **7:00 óráig helyezze ki az ingatlana előtti** közút mellé olyan módon, hogy az könnyen elszállítható legyen, és a közúti forgalmat ne akadályozza.

Változás a korábbi évek gyakorlatához képest, hogy **az ingatlanoktól az adott időszakban háztartási mennyiségben keletkezett (maximum 3m³) lomhulladékot szállítanak el.** A plusz lomhulladék elszállítására a Viridis Kft konténert biztosít díjazás ellenében, vagy hulladékudvarban (Nagykanizsa, Vár u.5., Nagyatád, Berzencei út) adható le térítés ellenében.

Felhívjuk a figyelmét arra, hogy a **lomtalanítás során nagy darabos, azaz a közszolgáltatás keretében rendszeresített gyűjtődény méreteit meghaladó lomhulladék kerül elszállításra, a lom továbbra sem tartalmazhat háztartási szemetet, építési törmelék (WC csészét, kerti hulladékot és faágat, valamint elektromos, illetve veszélyes hulladékot).**

Felhívjuk a figyelmét arra, hogy közszolgáltató **kizárólag attól az ingatlantól szállít el lim-lomot,** amelynek tulajdonosa a rendszeres hulladékszállítást **nem szünetelteti,** illetve 2021. december 31-ig elvégzett szolgáltatások hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjáról kiállított **számlákat kiegyenlítette,** valamint a társaság egy helyről csak egy alkalommal szállít el lomhulladékot.

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a Viridis-Pannonia Kft. az ingatlanhasználók részére egész évben a **hulladékudvarban** (Csurgó 0400/1 hrsz, Szennyvíztelep mellett) **térítésmentesen** biztosítja az **elektronikai hulladék** (hűtő, háztartási kisgépek, stb.), **veszélyes hulladék,** valamint háztartásonként évente 5 db **személyautó gumi** átvételét.

Kérjük a lakosságot, használja ki a lehetőséget, és legálisan szabaduljon meg a háztartásában felgyülemlett lomjaitól!

Üdvözlettel:

Tóth Sándor
irodavezető

Maradjunk együtt!

Hazánkban február 13. és 20. között tizenötödik alkalommal rendezik meg a házasság hetét a keresztény egyházak és civil szervezetek széles körű összefogásával. Közel két évtizede Angliából indult el ez a kezdeményezés, amely Valentin-nap környékén minden évben egy hétig a házasság és a család fontosságára kívánja irányítani a figyelmet. A házasság hetét – amelyhez hazai és nemzetközi szinten is számos ismert közéleti személyiség csatlakozott, kifejezve elköteleződését a házasság, a család ügye iránt – mára négy kontinens 21 országában ünneplik.

Fontos erről beszélni, hiszen ma Magyarországon 3,5 millió ember él házasságban, és az elmúlt időszakban megtapasztalt bezártság, az otthoni munkavégzés, a bizonytalanság egyes kapcsolatokat megerősített, másokat pedig komolyan próbára tett. Ez magas szám, így a kapcsolatok minőségének javításának már komoly tétje van.

A Házasság Hete résztvevői gyakorlati példamutatással, tudományos kutatások eredményeivel, bibliai és erkölcsi érvekkel támasztják alá a házasság örökkévaló értékét. Bátorítanak minden olyan helyi kezdeményezést, amely hidat épít az adott

közösség környezetében élő házaspárok és családok felé, amely segíti életüket, boldogulásukat. Igyekeznek bölcs és gyakorlati tanácsokkal ellátni a házasságok és házasságokra készülőket, segítséget nyújtanak a házasságokra készülőknél vagy a párkapcsolati problémákkal szembeesőknek.

Idén a kapcsolatok tudatos gondozására, a közös fejlődésre igyekeznek ráirányítani a figyelmet, válaszol a koronavírus-járvány párkapcsolati kihívásaira. A „Maradjunk együtt!” jelmonddal is erre utalnak a szervezők.

Fontos ez azért is, mert a családok szétesése nagy veszteség személyes, gazdasági és társadalmi szinten egyaránt. A stabil, egymást támogató kapcsolat ugyanis nemcsak a párok boldogságát segíti elő, hanem kihat a velük élő gyermekeik életére is.

Egy házasságban folyamatos a változás egy csodálatos dolog! Minden ember máshogy éli meg a szerelmet, a szeretetet. Két ember vállvetve halad végig az élet megpróbáltatásokkal teli rögzös útján, segítve, és nem visszatartva egymást. Mert próbák bizony vannak! Sőt hibák is!

A házasság egy nagy utazás. Nem valaminek a vége, hanem egy nehéz út kezdete. Az úté, amin vállvetve kell végig haladni. Ha közben a lángoló szerelem után megtanuljuk egymás szeretetnyelvét beszélni, bizalommal fordulni a társunkhoz, az hozzájárul a mély szeretet kialakulásához két ember között.

Mindez nem egyszerű. A házasságért, azért, hogy működőképes legyen, nagyon meg kell dolgozni. Rengeteg együttérzés, még sokkal több kompromisszum, elfogadás, kommunikáció kell hozzá.

BV

Forrás:

1. Novák Katalin: Maradjunk együtt! Ez a házasság hete idejé mottója <https://magyarnemzet.hu/belfold/2022/02/a-hazassag-hete-idei-mottoja-maradjunk-egyutt>
2. Szeretni akkor is, ha nehéz -Ez a jó házasság titka <https://miragemagazin.hu/2021/01/04/szeretni-akkor-is-ha-nehez-ez-a-jo-hazassag-titka/>
3. Maradjunk együtt! Házasság hete 2022 február 13-20. <https://hazassaghete.hu/>

Csurgó és Környéke
Csurgó és Környéke - Közéleti és kulturális lap
Megjelenik (2022./02. szám):
2022. február 24.
Lapzártá:
minden hónap 20-án!
ISSN 0864-8867

Kiadja:
IMCOM Marketing és Szolgáltató Bt.
Felelős kiadó:
Szabó Balázs - ügyvezető
Levél cím:
8840 Csurgó, Kossuth L. u. 1.
Telefon:
+36 30/480 2046
Email cím:
csurgo.es.kornyeke@gmail.com

Főszerkesztő: Szabó Balázs
Szerkesztők: Balogh Veronika,
Vargáné Hegedűs Magdolna

Elérhetőek Csurgón az alábbi helyeken:
egyházak, általános iskolák,
középsiskolák, óvodák, Csokonai
Közösségi Ház, Városi Könyvtár,
Posta, Széchenyi téri újságos.

Küldjön hírt!
Juttassa el hozzánk észrevételét,
osszon meg érdekeségeket, küldjön híreket!
Levél cím: 8840 Csurgó, Kossuth
L. u. 1.
Telefon: +36 30/480 2046
Email cím: csurgo.es.kornyeke@gmail.com

ÉLVEZD A TÉL LEGSZEBB PILLANATAIT!

Utazz itthon, és töltdj fel
élményekkel!

TOKAJ

csodasmagyarorszag.hu